

Varning och sanktionsavgift – spel tillhandahålls utan nödvändig licens

Beslut

1. Spelinspektionen meddelar AB Svenska Spel, 556460–1812 en varning.
2. Spelinspektionen beslutar att AB Svenska Spel ska betala en sanktionsavgift på 2 000 000 kronor.

Hur man överklagar, [se bilaga 1](#).

Beskrivning av ärendet

AB Svenska Spel har den 14 december 2018 beviljats licenser för att tillhandahålla spel på värdeautomater på följande spelplatser

- bingohallen Idrottens Bingo Kinna, Duvgatan 4 A, 51154 Kinna (dnr 18Li9632),
- bingohallen Bingoringen Hagfors, med adress Dalavägen 13, 683 30 Hagfors (dnr 18Li8355).

Under Spelinspektionens hantering av ärenden gällande ansökan om licenser för bingo och ändring av adresser för bingohallar konstaterade Spelinspektionen att de värdeautomater som fanns på ovanstående två nämnda adresser flyttats till annan typ av lokal och till annan adress än vad det står angivet i AB Svenska Spels licensbeslut (18Li9632 och 18Li835).

Bingohallen Idrottens Bingo Kinna, dnr 18Li9632, med adress Duvgatan 4, 511 54 Kinna har flyttat till en Direktenbutik med adress Örbyvägen 6, 511 61 Skene.

Bingohallen Bingoringen Hagfors, dnr 18Li8355, med adress Dalavägen 13, 683 30 Hagfors har flyttat till Hagfors pappershandel med adress Skolgatan 4, 683 30 Hagfors.

Det vill säga att det har funnits värdeautomater på adresser som inte omfattas av AB Svenska Spels licenser.

I september 2023 kontaktade Spelinspektionen bolaget och uppmärksammade om att värdeautomater flyttats till andra adresser än de som framgår av de givna licenserna. Därefter lämnade AB Svenska Spel in adressändring rörande värdeautomater på de ovan nämnda spelplatserna.

Spelinspektionen genomförde i december 2023 kontroll på spelplatsen Hagfors Pappershandel med adress Skolgatan 4, 683 30 Hagfors dvs. på en av de två spelplatserna som nu omfattas av tillsynen. Under kontrollen konstaterades det att spelplatsen inrymdes i en butiklokal och att tre värdeautomater fanns placerade i lokalen.

Med anledning av vad som framkom av platsbesöket startade Spelinspektionen tillsyn mot AB Svenska Spel.

Den 12 januari 2024 har AB Svenska Spel getts möjlighet att yttra sig över flytten av värdeautomater till annan plats än den som står i licenserna. AB Svenska Spel skulle även komma in med spelhistorik och sina rutiner gällande flytt av värdeautomater. AB Svenska Spel inkom med yttrande samt begärda handlingar. Av handlingarna framgår att AB Svenska Spel bedrev spel på de spelplatserna som nu är aktuella i ärendet.

Spelinspektionen skickade sina iakttagelser och den preliminära bedömningen till AB Svenska Spel den 28 mars 2024. Bolaget yttrade sig över det. AB Svenska Spel inkom även med upphörande av de aktuella spelplatserna den 9 april 2024.

Tillämpliga bestämmelser

En redogörelse för tillämpliga bestämmelser finns i [bilaga 2](#).

AB Svenska Spels yttrande avseende Spelinspektionens iakttagelser och preliminära bedömningar

AB Svenska Spel har yttrat sig över Spelinspektionens iakttagelser och preliminära bedömningar och i huvudsak anfört följande.

Från och med 2019 var licenserna för bingo inte platsbundna. AB Svenska Spels uppfattning var att flytten kunde genomföras, eftersom bingolicenserna inte var platsbundna, men en anmälan om adressändring gällande värdeautomater skulle göras till Spelinspektionen. Mot bakgrund av detta har AB Svenska Spel tolkat situationen som att värdeautomaterna kunde följa med till den nya adressen till vilken en bingohall flyttade.

AB Svenska Spel har uppgett att efter Spelinspektionens skrivelse förstått att de gjort en felaktig tolkning av hur flytt av värdeautomater i bingohallar med licens som inte är platsbunden skulle anmälas till Spelinspektionen. AB Svenska Spel ville understryka att denna tolkning endast gällt de värdeautomater som varit placerade i anslutning till bingoverksamhet med licens som inte är platsbunden. Det vill säga att värdeautomaterna i fråga skulle inte kunna stanna kvar på den ursprungliga adressen om bingoverksamheten flyttar.

AB Svenska Spel fick intrycket av att det endast krävdes en adressändring i licenserna vilket enligt AB Svenska Spels tolkning kunde göras via e-post. AB Svenska Spel hade samtal med Spelinspektionen under hösten 2020 och i september 2023, då framkom varken något som ledde AB Svenska Spel att göra en annan tolkning eller att en anmälan om flytt av värdeautomater måste göras på ett visst sätt.

Inte heller i samband med att Spelinspektionens tillsyn i rubricerat ärende inleddes och AB Svenska Spel fick meddelande om detta förstod AB Svenska Spel att anmälan om flytt av värdeautomater inte gjorts på rätt sätt varför bolaget inte heller då stoppade spelet. Den 8 mars 2024 mottog AB Svenska Spel ett cirkulär från Spelinspektionen ("Information om anmälan av spelplatser [...]") i vilket Spelinspektionen påminde om och förtydligade tidigare information om spelplatser för bl.a. spel på värdeautomater. Det är olyckligt att informationen om hur en anmälan skulle ske inte nådde AB Svenska Spel

tidigare, då hade AB Svenska Spel naturligtvis rättat sig, stoppat spelet och gjort en anmälan om ny spelplats på rätt sätt.

I och med förändringar i spelförordningen (2018:1475) som började gälla 1 juli 2023 har vissa nya ärendetyper inte implementerats i systemstöd och hanterades manuellt.

AB Svenska Spel har vidtagit rättelse och uppdaterat rutinerna för flytt av värdeautomater på så sätt att flytt av värdeautomat endast kan ske efter att en anmälan om ny spelplats gjorts på motsvarande sätt som vid nyetablering.

De aktuella värdeautomaterna stängdes av omedelbart då AB Svenska Spel i och med Spelinspektionens skrivelse av den 28 mars 2024 insåg att AB Svenska Spel gjort en felaktig tolkning av hur flytt av värdeautomater ska hanteras. Värdeautomaterna skulle tas bort från de aktuella platserna.

Spelinspektionens bedömning

AB Svenska Spel ska meddelas en varning

Inledningsvis konstaterar Spelinspektionen att den omständigheten av att licenser för bingoverksamhet inte var platsbundna saknar betydelse i det aktuella ärendet, eftersom AB Svenska Spel hade egna licenser att bedriva spel på spelplatserna bingohallen Idrottens Bingo Kinna, Duvgatan 4 A, 51154 Kinna och bingohallen Bingoringen Hagfors, med adress Dalavägen 13, 683 30 Hagfors. Det är ostridigt att AB Svenska Spel alltid haft licenser per spelplats, det vill säga att spelet fick tillhandahållas just på den specifika spelplatsen som framgick av Spelinspektionens licensbeslut gällande värdeautomater. Alltså har AB Svenska Spels licenser alltid varit platsbundna.

Av 5 kap. 7 § 1 spellagen (2018:1138) framgår att licens att tillhandahålla spel på en värdeautomat på andra platser än på ett kasino får ges om spelet tillhandahålls i samband med hotell- och restaurangverksamhet, om det för rörelsen finns serveringstillstånd enligt alkohollagen (2010:1622) eller i samband med bingo. Detta innebär att en av förutsättningar att få licens för värdeautomater är att det ska finnas ett serveringstillstånd eller att

spelverksamhet för bingo bedrivs på spelplatsen som ska vara en bingohall (jfr 5 kap. 8 § spellagen). Det framgår av förarbeten till spellagen att det är viktigt att automaterna placeras på sådana ställen och i sådant antal att minsta möjliga missbruk och skadeverkningar uppstår. Därför skall värdeautomater tillåtas endast på restauranger med tillstånd att servera alkohol. Det innebär en viss garanti för att verksamheten i lokalen bedrivs i ordnade former (prop. 1993/94:182 s 31). Det kan utläsas att både serveringstillstånd och bingoverksamhet har som funktion att säkerställa att spel på värdeautomater ska bedrivas under organiserade former som kan garantera att god ordning råder på spelplatsen. Alltså är bingoverksamhet bara en av de förutsättningar som krävs för att en licens att tillhandahålla spel på värdeautomater får beviljas. Därför anser Spelinspektionen att det inte är lämpligt att flytta spelverksamhet på värdeautomater som är placerade i en bingohall enbart på grund av att bingoverksamheten flyttades till annan adress.

Spelinspektionen konstaterar att AB Svenska Spel varken har fått licens eller besked av Spelinspektionen om att AB Svenska Spel får tillhandahålla spel på värdeautomater på spelplatsen Direktenbutiken med adress Örbyvägen 6, 511 61 Skene och på spelplatsen Hagfors Pappershandel med adress Skolgatan 4, 683 30 Hagfors. Spelinspektionen menar att AB Svenska Spel borde inse att det saknas licens att bedriva spel på värdeautomater på de nya spelplatserna.

Spelinspektionen bedömer att AB Svenska Spel har tillhandahållit spel utan nödvändig licens.

Vid valet av ingripande ska Spelinspektionen i första hand utgå från hur allvarlig överträdelsen är (prop. 2017/2018:220 s. 340). Ju större betydelse en bestämmelse har för att uppnå lagens syften (jfr kraven på spel i 3 kap. 1 § spellagen), desto allvarligare är en överträdelse av den (prop. 2017/18:220 s. 352).

Vid allvarliga överträdelser ska Spelinspektionen återkalla licensen eller, om det är tillräckligt, meddela en varning. Varning bör användas om rättelse har skett eller om det, vid en framåtsyftande bedömning, finns anledning att anta att licenshavaren kommer att bedriva verksamheten på ett sätt som är förenligt med spellagen.

I förmildrande riktning talar att AB Svenska Spel har uppgett i sitt yttrande att värdeautomaterna tas bort från de aktuella spelplatserna och inkommit med upphörande av de aktuella spelplatserna. Det vill säga att AB Svenska Spel vidtagit rättelse. Enligt AB Svenska Spel har rutiner uppdaterats på så sätt att flytt av värdeautomat endast kan ske efter att en anmälan om ny spelplats gjorts på motsvarande sätt som vid nyetablering.

Spelinspektionen tar i beaktande att överträdelsen inte längre pågår. Detta får framför allt betydelse vid valet mellan återkallelse och varning.

Med hänsyn till att AB Svenska Spel vidtagit rättelse samt att det finns anledning att anta att licenshavaren kommer att bedriva verksamheten på ett sätt som är förenligt med spellagen bedömer Spelinspektionen att en varning är tillräckligt ingripande.

AB Svenska Spel ska betala en sanktionsavgift om 2 000 000 kronor.

När Spelinspektionen beslutar om varning får myndigheten även besluta att licenshavaren ska betala en sanktionsavgift. Spelinspektionen får helt eller delvis avstå från att ta ut denna avgift om överträdelsen är ringa eller ursäktlig eller om det framstår som oskäligt att ta ut avgiften med hänsyn till omständigheterna. Spelinspektionen har dock bedömt att överträdelsen är allvarlig, dvs. inte ringa eller ursäktlig. Spelinspektionen bedömer att det inte heller är oskäligt att ta ut en sanktionsavgift. AB Svenska Spel ska därför betala en sanktionsavgift.

Sanktionsavgiften ska sättas i relation till omsättningen i den licenspliktiga verksamheten det närmast föregående räkenskapsåret och bestämmas till ett belopp som uppgår till lägst 5 000 kronor och högst tio procent av omsättningen. Det närmast föregående räkenskapsåret, sett utifrån tidpunkten för de aktuella överträdelserna, är 2022, då överträdelsen pågått från den 16 juni 2023 gällande spelplatsen på Örbyvägen 6 i Skene samt från 12 september 2023 gällande spelplatsen på Skolgatan 4 i Hagfors. Överträdelsen upphörde den 9 april 2024.

Nettoomsättning som omfattas av licensen för värdeautomater för räkenskapsåret 2022 uppgick, enligt AB Svenska Spel, till 221 832 694 kronor. Det innebär att sanktionsavgiften inte får fastställas till ett högre belopp än 22 183 269 kronor.

Vid bedömningen av sanktionsavgiftens storlek beaktar Spelinspektionen överträdelsens allvar, hur länge dessa har pågått samt AB Svenska Spels nettoomsättning vilken redogjorts ovan. Sanktionsavgiften ska bestämmas till ett nominellt belopp efter en sammantagen bedömning av angivna omständigheter (jfr Kammarrätten i Jönköping dom av 27 maj 2024, mål nr 4117–21).

Spelinspektionen har bedömt att överträdelsen är av allvarligt slag då licenshavaren bedrivit spelverksamhet utan nödvändig licens på de aktuella spelplatserna från den 16 juni 2023 respektive den 12 september 2023 till den 9 april 2024.

AB Svenska Spel har samarbetat med Spelinspektionen i ärendet och kommit in med de uppgifter som myndigheten begärt. Samarbetet kan dock inte anses ha varit annat än vad som vanligen kan förväntas av en licenshavare som bedriver verksamhet under tillsyn.

Mot den bakgrunden bedömer Spelinspektionen att sanktionsavgiften ska uppgå till 2 000 000 kronor. Spelinspektionen bedömer att denna sanktionsavgift är proportionerlig.

Detta beslut har fattats av Spelinspektionens styrelse Claes Norgren, ordförande, Camilla Rosenberg, generaldirektör, Håkan Wall, Madelaine Tunudd, Fredrik Holmberg och Therese Mattsson. Vid den slutliga handläggningen medverkade också chefsjuristen Johan Röhr, avdelningschefen Patrik Gustavsson, enhetschefen Anna Folkegård och utredande juristen Olga Rosenqvist, föredragande.

Camilla Rosenberg

Olga Rosenqvist